

ת"פ 64588/04/21 - מדינת ישראל נגד פסיל חזקיהו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 64588-04-21 מדינת ישראל נ' חזקיהו

בפני בעניין:	כבוד השופט איתן קורנהאוזר מאשימה:	מדינת ישראל ע"י ב"כ גב' ליטל שירי, מתמחה
נגד הנאשם:	פסיל חזקיהו ע"י ב"כ עוה"ד אדווה אלאב	

גזר הדין

רקע

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום, בעבירת סחר בסם - לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג-1973.

בהתאם לעובדות בהן הודה, בתאריך 25.4.21 סחר הנאשם בסם מסוכן מסוג MDMb-4en-PINACA, בכך שמכר לשוטר 2 מנות של הסם המסוכן במשקל 6.76 גרם נטו, תמורת 100 ₪.

2. הודאת הנאשם בכתב האישום ניתנה במסגרת הסדר טיעון בין הצדדים, לאחר שנשמעה פרשת תביעה ובמהלך חקירתו הנגדית של הנאשם בעת פרשת ההגנה. בהתאם להסדר הטיעון, התבקש שירות המבחן לערוך תסקיר בעניינו של הנאשם בטרם השמעת טיעונים לעונש. בנוסף, המאשימה הודיעה כי בכפוף לתסקיר חיובי תעתור לשלושה חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס.

תסקירי שרות המבחן

3. שרות המבחן סקר את נסיבות חייו של הנאשם, פרוד ואב לשלושה ילדים. הנאשם יליד אתיופיה, בן 47, עלה ארצה בשנת 1991 עם אחיו לאחר שאמו נפטרה בארץ המוצא. אביו עלה ארצה עשר שנים לפניו, אך לאור צפיפות בבית האב וקשיים כלכליים השתלב הנאשם בפנימייה שם סיים את לימודיו. הנאשם שיתף את שרות המבחן כי החל להשתמש בסמים בהיותו בן 18 ולאורך השנים העמיק את השימוש בסמים, לרבות בסמים מסוג הרואין, "קריסטל" ו"נייס גיא" באופן קבוע, שימוש אשר הביא לחילוקי דעות עם אשתו ולקשיים כלכליים עד לפרידה בין השניים. בעקבות העמקת השימוש בסמים אף ילדיו ניתקו עמו כל קשר. בעקבות מעצרו בתיק הנוכחי, החליט

הנאשם לערוך שינוי מהותי בחייו, נעזר בעובדת סוציאלית, עבר גמילה פיזית ראשונית במשך שלושה חודשים ולאחריה עבר למסגרת "רוגלית-בית שושן" בה נמצא עד היום. במקביל, השתלב הנאשם בטיפול פרטני, בקבוצת N.A, וכן בקבלת תחליף סם באגודה לבריאות הציבור, שם הוא מבצע בדיקות שתן תקופות המצביעות על נקיין מסמים. הנאשם קיבל אחריות מלאה על המיוחס לו, הביע אכזבה מאופן התנהלותו בעת שחווה תקופה משברית בחייו במהלכה לא הצליח להסתגל ולהתמודד באופן אדפטיבי. שרות המבחן ציין כי ניכר שהנאשם מגלה מודעות לחומרת התנהגותו, מבקר את הסתבכותו, ועורך מאמצים לנהל אורח חיים תקין ואף לחדש את הקשר עם משפחתו וילדיו. גורמי הטיפול ב"רוגלית" מסרו כי הנאשם משתף פעולה בטיפול באופן מלא, שומר על ניקיון מסמים, מנהל אורח חיים יציב בו הוא אף עובד במשרה מלאה, חידש את הקשר עם ילדיו ומבצע כל שנדרש ממנו במסגרת הטיפולית. התרשמות גורמי המקצוע היא שהנאשם נמצא במקום חיובי בחייו. דיווח דומה התקבל מהמרכז לבריאות הציבור, ולפיו הנאשם מגיע באופן עקבי, מבטא רצון ומוטיבציה לטיפול ולשיקום אורחות חייו, משתף פעולה עם הצוות ומבצע בדיקות כנדרש. שרות המבחן התרשם כי הנאשם בעל כוחות לשינוי ומצליח להרחיק עצמו מהתנהלות שולית. לפיכך, המליץ שרות המבחן על העמדת הנאשם בצו מבחן ולהטיל עליו מאסר בעבודות שירות ברף תחתון, לתקופה קצרה מזו שנתבקשה על ידי המאשימה.

תסקיר משלים שהתקבל לאחר כשלושה חודשים הצביע על המשך אותה מגמה, ופירט אף תחילת הליך של איחוד חובות. לבקשת בית המשפט, גיבש שרות המבחן תכנית של"צ עבור הנאשם.

תמצית טיעוני הצדדים

4. ב"כ המאשימה הפנתה לעברו הפלילי של הנאשם, התייחסה לעבירת הסחר בסם בה הורשע, וציינה כי לא ניתן לזקוף לזכותו קבלת אחריות בהזדמנות הראשונה שכן הודה לאחר שנשמעו העדים כנגדו. בנסיבות אלה עתרה ב"כ המאשימה להטלת עונש מאסר למשך 3 חודשים שירוצה בעבודות שירות, לצד ענישה נלווית.

5. ב"כ הנאשם התמקדה בנסיבותיו האישיות כפי שפורטו בהרחבה במסגרת תסקירי שירות המבחן. לדבריה, קשיי קליטה ומצוקה כלכלית שחווה הנאשם מאז עלה ארצה, הובילו אותו תחילה לשימוש בסמים, ובהמשך להסתבכות עם החוק. ב"כ הנאשם הדגישה כי הנאשם עורך מאמצים כנים לנהל אורח חיים תקין, נחוש לשקם את חייו, כשבמשך תקופה ממושכת השתלב בהליך טיפולי ללא מעידות מצדו, ובנוסף הוא עובד במשרה מלאה. ב"כ הנאשם טענה כי תסקיר שרות המבחן מצדיק אימוץ נתיב שיקומי במסגרת הליך זה. בנוסף, טענה כי הטלת עונש מאסר בעבודות שירות, ולו לתקופה קצרה, עלולה לגרום יותר נזק מתועלת שכן תיפגע בפרנסת הנאשם וביכולתו להתמודד מול הוצאה לפועל, כאשר שיקומו הכלכלי הוא חלק בלתי נפרד משיקומו הכללי. לפיכך, עתרה להטיל על הנאשם של"צ וצו מבחן.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

6. הצדדים התמקדו בנסיבותיו האישיות של הנאשם, ונמנעו מלהתייחס למתחם העונש ההולם ולשאלת סטיה אפשרית ממנו משיקולי שיקום. תחילה אתייחס למתחם העונש ההולם, ובהמשך אבחן את עתירת הצדדים בהתאם.

עבירות סחר בסם מסוכן הן רעה חולה הגורמת למעגלי פגיעה רחבים. הפסיקה שבה וקראה להחמיר את הענישה כנגד סוחרי סמים, תוך הטלת עונשים משמעותיים. יחד עם זאת, לעבירת הסחר בסם קיים מנעד רחב ביותר של נסיבות, בהתאם לסוג הסם, היקף הסחר, גובה התמורה, זהות ה"לקוח" ועוד. כך, ניתן למצוא בפסיקה מנעד רחב מאוד של ענישה, לפי נסיבות המקרה ונסיבותיו האישיות של מבצע העבירה.

במקרה הנדון, הנאשם מכר 2 מנות של סם מסוכן מסוג MDMb-4en-PINACA במשקל 6.76 גרם נטו. לפי חוות דעת מומחה אשר הוגשה לבית המשפט במהלך שמיעת הראיות, מדובר בחומר המהווה נגזרת של אינדזול קרבוקסאמיד אשר הוכלל בפקודת הסמים, לרבות נגזרותיו המבניות, שהינו סם הנמנה על משפחת הקנבינואידים הסינטטיים הנמכרים תחת המותג הידוע "נייס גיא" ודומיו. מדובר במכירת כמות קטנה של סם זה ובתמורה נמוכה של ₪ 100 בלבד.

הצדדים לא היפנו לכל פסיקה לגבי רמת הענישה, אולם הפסיקה הנוהגת בנסיבות שכאלה של סחר בסם מסוג דומה, ברף נמוך, היא הטלת מאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שרות או מאסר בפועל לתקופה של מספר חודשים (ראו לדוגמא: ת"פ 23920-02-20 **מדינת ישראל נ' יוב איפראימוב** (20.10.20); 33380-03-17 **מדינת ישראל נ' יעקב צלר** (8.12.19); ת"פ 49807-02-19 **מדינת ישראל נ' YAEBYO HAILE** (15.04.19)).

לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל, תוך דגש על עקרון ההלימה המנחה, אני קובע כי מתחם הענישה במקרה זה נע בין מספר נמוך של חודשי מאסר אשר ירוצה בעבודות שירות ועד ל- 10 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

העונש המתאים

7. ב"כ הנאשם עתרה לקביעת ענישה שיקומית ולהימנע מהטלת מאסר בעבודות שרות. בהתחשב במתחם הענישה שנקבע, יש לבחון את בקשתה על יסוד הוראת סעיף 40ד'(א) לחוק העונשין, הקובע כי בית המשפט רשאי לסטות ממתחם העונש משיקולי שיקום אם "**מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם**".

כב' בית המשפט העליון התייחס לנתונים שיש לשקול בעת בחינת סוגיה זו:

"ניתן לציין ששילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפטיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפולי מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על 'סיכוי של ממש לשיקום' כלשונו של סעיף 40ד'(א)"
(ע"פ 6637/17 אליזבת קרנדל נ' מדינת ישראל, פסקה 25 (18.4.2018)).

בנסיבות המקרה שלפניי, מעצר הנאשם בעקבות ביצוע העבירה היווה נקודת מפנה בחייו. מזה למעלה משנתיים נמצא הנאשם בהליך טיפולי רציני ומשמעותי, תחילה בדרך של גמילה פיזית מסמים ובהמשך נמצא הנאשם תקופה ממושכת ביותר במסגרת טיפולית. אין לי אלא להפנות למפורט בתסקירי שרות המבחן לגבי אחיזת הנאשם בצמא בכל אפיק טיפולי המוצא לו, כבקרש הצלה: במסגרת ההוסטל בו הוא שוהה, בטיפול פרטני, בקבוצת N.A, ובמסגרת האגודה לבריאות הציבור. לאורך למעלה משנתיים של שיתוף פעולה מלא בהליך טיפולי מרשים, לא נפתחו כנגד הנאשם כל תיקי חקירה והוא שומר עד כה על ניקיון מוחלט מסמים.

הנאשם הציג כוחות חיוביים לשינוי, הבנה והפנמה של חומרת מעשיו. יש להזכיר כי מדובר באדם בן 47, אשר לאחר כשלושה עשורים של שימוש בסמים וביצוע עבירות, שהובילו אותו לשפל של ניתוק ממשפחתו ומילדיו, בחר בדרך קשה, רוויית מכשולים, דרך חתחתים של גמילה מסמים קשים. והדרך נושאת את פירותיה: הנאשם מנהל כעת אורח חיים יציב, עובד במשרה מלאה, חידש את הקשר עם ילדיו, ואף החל בהליך של איחוד חובות. ברקע כל זאת, ממשיך הנאשם להיתמך בקשר טיפולי.

בהתחשב בריבוי נתונים חיוביים אלה, ובהתמדת הנאשם בהליך לאורך תקופה כה ארוכה, מדובר בהחלט במקרה חריג העונה על הגדרת סיכוי של ממש לשיקום.

שיקול השיקום במסגרת שיקולי הענישה, דר לצד שיקולי ענישה נוספים. במקרה הנדון, למול עצמת שיקול השיקום על כל היבטיו שפורטו לעיל, עומדת עבירת הסחר בסם בה הורשע הנאשם המצויה ברף נמוך של עבירה זו.

אין ספק בעיני כי יש לעודד את הנאשם להמשיך בדרך בה בחר, ולסייע לו ככל הניתן. הצלחתו תשרת אותו, אך גם את האינטרס הציבורי, בצורה הטובה ביותר.

אשר להמלצת שרות המבחן, מדובר בגורם מקצועי ויש לבחון בכובד ראש את המלצתו ולהתחשב בה, במיוחד בכל הנוגע לנסיבותיו האישיות של הנאשם ולשיקולי שיקומו. יחד עם זאת, לא מצאתי כל הנמקה מקצועית בהמלצת שרות המבחן להטלת מאסר בדרך של עבודות שרות במקרה זה. מלאכת האיזון בין שיקולי הענישה השונים, ובהם שיקולי השיקום, מוטלת על בית המשפט.

לפיכך, אני מוצא כי התמלאו היסודות הנדרשים לשם סטיה לקולא ממתחם הענישה משיקולי שיקום, וכן כי מדובר במקרה חריג המחייב סטיה זו. הטלת מאסר בדרך של עבודות שרות עלולה לפגוע ביכולתו של הנאשם להתמיד בעבודתו ובסדר יומו העמוס אף ברכיבים שונים של ההליך הטיפולי. בנסיבות כוללות אלה, יש להטיל על הנאשם ענישה ממשית אך זאת בדרך של של"צ ולא הטלת עבודות שרות.

8. לפיכך, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. של"צ למשך 200 שעות, זאת בהתאם לתכנית המפורטת בתסקיר שרות המבחן.

ב. 4 חודשי מאסר אותם לא ירצה אלא אם יעבור עבירה מסוג פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים תוך 3 שנים מהיום.

ג. חודשיים מאסר אותם לא ירצה אלא אם יעבור עבירה מסוג עוון לפי פקודת הסמים המסוכנים תוך 3 שנים מהיום.

ד. צו מבחן למשך שנה.

ה. התחייבות בסך 3,000 ₪ להימנע מביצוע עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים במשך 3 שנים מהיום. הנאשם הצהיר בפניי את התחייבותו.

ו. בית המשפט הבהיר לנאשם, כי אם לא יעמוד בתנאי השל"צ או צו המבחן, יחודש הדין בעניינו, לרבות אפשרות להטלת עונש נוסף.

ז. בנסיבות המקרה, אין מקום להטלת קנס כספי.

ח. ניתן צו להשמדת הסמים.

בית המשפט מאחל לנאשם הצלחה רבה בהמשך דרכו.

המזכירות תעביר עותק גזר הדין לשרות המבחן.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"א אלול תשפ"ג, 07 ספטמבר 2023, במעמד הצדדים.